

Bærum Kulturråds
Kulturmelding for Bærum kommune
2022

Innholdsfortegnelse:

1	Bærum Kulturråd.....	3
1.1	Daglig leder 100 % stilling.....	3
1.2	Kulturarenaplan.....	3
2	Kulturstatistikk 2022.....	4
2.1	Benyttelse av kulturtilbud.....	4
2.2	Netto driftsutgifter til kultursektoren 2021 utvalgte kommuner...	5
2.3	Fremføringsarenaer kultur vs. idrett.....	7
2.4	Frivillig arbeid.....	8
2.5	Offentlig overføringer til kultur.....	8
3.	Underdekning av scener i Bærum kommune.....	9
4.	Fornebu.....	10
4.1	Fornebu - byområdet sørøst for E18.....	10
4.2	Antall barn.....	10
4.3	Kulturskolen.....	11
4.4	Demografisk kompensasjon.....	11
4.5	Filial Fornebu, Bærum Kulturskole.....	11
5.	Behov for kulturhus på Fornebu.....	12
5.1	Fornebulandet og Lørenskog blir like store.....	12
5.2	Kommunal tomt felt O 8.9 A, Fornebu.....	12
5.3	Tros- og livssynssamfunn i Bærum.....	12
5.3.1	Tros- og livssynssamfunn i Bærum.....	12
5.3.2	Den norske kirke i Bærum.....	12
5.4	Besøkstall Snarøya kirke - sitteplasser Bærum øst.....	13
5.5	Ulemper ved seremonirom tilknyttet Kulturhus.....	13
5.6	Oppsummering behov for nye kirkerom / seremonirom.....	14
6.	Fornebu Kulturhus.....	14
6.1	Behov for scener.....	14
6.2	Kulturhus størrelse.....	14
6.3	Sambruk av et Kulturhus.....	15
7.	Utescener i Bærum.....	15
7.1	Antall utescener i kommunen.....	15
7.2	Nansen utescene Fornebu.....	15
7.3	Kostnadsfordeling mellom Obos og Bærum kommune.....	16
8.	Brambani Kulturkvartal - kulturbyen Sandvika.....	16
8.1	Kulturarenaer - rammebetingelser - lokasjon.....	16
8.2	Et mangfoldig Kulturkvartal.....	16

9.	Bekkestua Brannstasjon Kulturhus.....	17
10.	Bærekraftig kultur – klima.....	18
10.1	Kortreist kultur.....	18
10.2	Kollektivtransport og forflytting.....	18
10.3	Bærekraft og kultur – hånd i hånd.....	18
11.	Oppsummering Bærum Kulturråds Kulturmelding 2022.....	19
12.	Budsjettforslag kultur til kommunebudsjettet 2023.....	21
	Kilder.....	22

1. Bærum Kulturråd

Bærum Kulturråd (BRK) er en interesseorganisasjon for kulturlivet i Bærum. Gjennom samarbeid med kommunen jobber BKR aktivt for et godt og aktivt kulturtilbud i hele kulturfeltet.

Kulturrådet er de frivillige kulturorganisasjonenes interesseorganisasjon og fungerer som organisasjonenes forlengede arm mot politikerne og kommuneadministrasjonen. Som et talerør jobber vi for å øke forståelsen for kulturarbeidet i kommunen.

BRK er høringsinstans for alle kultursaker i Bærum. Vi jobber for å styrke våre medlemmers rammebetingelser og representerer over 140 kulturgrupper innenfor alle kulturformer.

Bærum Kulturråd har et ønske om at alle innbyggerne i skal ha varierte og flotte kulturopplevelser – som aktive kulturutøvere eller som publikum.

BKR har som visjon en «Samlet og styrket kultur i Bærum». Våre satsingsområder er følgende:

- et levende og åpent kulturliv i Bærum
- kulturinteresse på tvers av hele kommunen
- mangfoldig og inkluderende
- påvirkningsarbeid opp mot beslutningstakere
- få til gode støtteordninger

1.1 Daglig leder 100% stilling

Kulturrådet ansatte en kulturrådgiver i 50 % stilling i mars 2022. Denne stillingen ønsker BKR å utvide til 100 % definert som daglig leder. Asker Kulturråd har eksempelvis en slik 100 % stilling.

Bærum Kulturråds daglig leder vil kunne sørge for kontinuitet i styrets frivillige arbeid:

- én stemme inn mot administrasjonen og politikerne
- representere hele kulturlivet uavhengig av organisasjonsstruktur eller kulturuttrykk
- være en faglig bidragsyter til kommunen for å utvikle kulturkommunen Bærum

1.2 Kulturarenaplan

“Strategisk kulturplan for Bærum kommune 2013 – 2023” er tydelige på at kommunen skal bli en “ledende kulturkommune i Norge”. Det står intet om utbyggingsstrategi av kulturarenaer for å nå dette målet.

Det er en stor underinvestering og derav underdekning av kulturanlegg i Bærum. Dette er dokumentert av BKR i punktene 2 og 3.

Bærum kommune ønsker å være en sentral aktør av samfunnsutviklingen i hovedstadsregionen (s. 3. Grunnlagsdokument, Kommuneplanens Samfunnsdel). Da må også kommunen komme opp på det samme nivået som sammenlignbare kommuner. Eksempler er Lørenskog og Lillestrøm når det gjelder kapasitet på Kulturarenaer.

Det er ytterst viktig at areal til nye kulturarenaer kommer inn i kommuneplanens arealdel. Videre må dette dokumenteres i kommunedirektørens langsiktige investeringsoversikt. Det savnes en slik prioritering i Kommuneplanen.

En kommunal kulturarenaplan må på plass og det må bygges flere permanente scener og kulturarenaer.

Bærum Kulturråd bidrar gjerne kommunen i dette arbeidet.

2. Kulturstatistikk 2022

2.1 Benyttelse av kulturtilbud

De som benytter seg av kulturtilbud i et landsgjennomsnitt utgjør den relativt største delen av befolkningen med 88 % mot 12 % til idrett. Dette er målt over en 10 års periode med gjennomsnitt over 12 måneder for årene 2012, 2016 og 2021. Fysisk besøk på arrangementer tegner det samme bildet med 76 % for kultur og 24 % for idrett. Tallene er naturligvis skjevfordelt grunnet pandemien. Året 2021 påvirket idrettsarrangementer i særlig grad mens kulturen opprettholdt en større aktivitet i det denne kunne utvise mer fleksibilitet. Dette kommer spesielt til syne i statistikken for 2021 hvor blant annet digitale løsninger ble nye viktige «kulturarenaer».

Benyttelse av kulturtilbud

Landsgjennomsnitt for årene 2012, 2016 og 2021

Kultur	88 %
Idrett	12 %

Fysisk besøk kulturtilbud

Landsgjennomsnitt for årene 2012, 2016 og 2021

Kultur	76 %
Idrett	24 %

Besøk kulturtilbud 2021 (pandemiåret)

Landsgjennomsnitt

Kultur (analogt)	59 %
Kultur (digitalt)	33 %
Idrett	8 %

Dobbelt så mange er involvert i kultur enn i idrett

Deltagelse i kulturaktiviteter over samme periode fordeles 61 % til kultur og 39 % til idrett. Det bør gjøres oppmerksom på at valget mellom kultur og idrett ikke er binært idet mange velger flere og kryssende aktiviteter, men størrelsesforholdet vil likevel vise at dobbelt så mange av innbyggerne i Norge er deltagende i kultur sammenlignet med idrett.

Deltagelse kulturaktiviteter

Landsgjennomsnitt 2012 – 2021

Kultur	61 %
Idrett	39 %

2.2 Netto driftsutgifter til kultursektoren 2021 utvalgte kommuner

Forholdstallet mellom kultur og idrett i utvalgte sammenlignbare kommuner ligger mellom 53 % til 64 % i favør av kultur. Bærum rangerer lavest med 2,4 % av netto driftsutgifter til kultur. Når vi ser på netto driftsutgifter per innbygger til kultur i 2021 er denne på kr. 1826 og betydelig lavere enn Oslo, Asker og Lørenskog.

Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter i prosent

Netto driftsutgifter 2021 (%)	Idrett	Kultur	Totalt
Oslo	2,0	3,6	5,6
Lørenskog	2,2	3,4	5,6
Asker	2,2	3,0	5,2
Lillestrøm	1,4	2,6	4,0
Bærum	2,1	2,4	4,5

Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger

Netto driftsutgifter per innbygger 2021 (kr)	Idrett	Kultur	Totalt
Oslo	1545	2781	4326
Asker	1361	2103	3464
Lørenskog	1097	2036	3133
Bærum	1339	1826	3165
Lillestrøm	1115	1274	2389

Det er først når en inkluderer investeringer at skjevfordelingen synes i kulturens disfavør. I Bærum 2021 brukte kommunen 37 % til kommunale idrettsanlegg mens kun 11 % til kommunale kulturbygg. Brutto investeringsutgifter til kultursektoren i Bærum i 2021 utgjorde kr. 1976 per innbygger som er rundt halvparten av det Lørenskog og Asker bruker per innbygger.

Dette til tross for at kulturinteresse har et forholdstall mot idrett på 3:1 og deltagelse 2:1.

Brutto investeringer per innbygger 2021 (kr)	
Lørenskog	4687
Asker	3381
Oslo	2007
Bærum	1976
Lillestrøm	123

Bærum kommune bruk av kulturmidlene

Kroner per innbygger:	2021
Aktivitetstilbud barn og unge	185
Bibliotek	401
Muséer	5
Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	484
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	984
Kulturskoler	276
Kommunale kulturbygg	298

Netto driftsutgifter.

Kilde: Kommuneregnskap, SSB

2.3 Fremføringsarenaer kultur vs. idrett

Det er en prekær mangel og tilfredsstillende standard på fremføringsarenaer, øvingslokaler og lagermuligheter for kultur i Bærum.

Idretten er betraktelig bedre rustet sammenlignet med kulturen til tross for en betydelig relativ lavere interesseandel av befolkningen. Idretten har naturligvis behov for dette, men vårt synspunkt er at selv med begrensede budsjettmidler må dette ikke gå ut over kulturbehovet. Vi ønsker en målsetning med fordeling som tar større hensyn til at kulturen omfavner en større del og hele livsløpet til befolkningen, mens idretten først og fremst retter seg mot yngre årsklasser.

Idretten har 28 haller til disposisjon mens kulturen disponerer 1 kulturhus med 5 scener pluss Kulturhuset Stabekk Kino til fremføring.

Skoler med gymsaler og aulaer er ikke medregnet som fremføringsarenaer. Dette fordi disse er sterkt knyttet til skolens egne aktiviteter. De er ikke egnet for åpent publikum og har begrenset tilgjengelighet for allmenheten. Mange aulaer har liten scene eller scenegulv. Dette begrenser hvilke kulturgrupper som kan bruke lokalene til fremføring. Mange av skolens gymsaler og aulaer tilfredsstillende ikke Norsk Standard for akustikk for kulturgrupper. Når det gjelder bruk av skoler, stiller idretten og kulturen noe likere fordelt.

En konsekvens av skjevfordelingen i antall fremføringsarenaer er en eksponential kostnadsvekst ved at idrettsanlegg får betydelige følgekostnader som ettersyn og vedlikehold. Dette spiser ugjenkallelig en større andel av kommunens begrensede driftsutgifter, som strekker seg over fremtidige år.

Antall saler og haller i Bærum

	Kultur		Idrett	
Saler/haller:	6		28	
Stor	1	Stor sal - Bærum Kulturhus	3	Rykkinn, BIP, Nadderud Arena
			4	Svømmehaller
			3	Ishaller
Normal	1	Sandvika Teater kinosal	11	Håndball
Liten	3	2 Black box, Foajé	7	Basket/volley
Annet liten	* 1	* Kinosal Stabekk		

* Kulturhuset Stabekk Kino har egen brukerforening og kinosalen er primært for lokale aktører.

Flere av scenene holder ikke Norsk Standard i forhold til størrelse eller akustikk.

Kulturen er tradisjonelt mer fragmentert og «vant» til stemoderlig behandling, og dessverre ikke samlet på samme måte som idretten. Dette til tross for at kultur beveger mennesker som kan bidra til at livet til den enkelte og samfunnet endrer seg til det positive.

Selve kraften ligger i kulturopplevelsen, samtidig som nettverk utvides og nye vennskap dannes. Dette er helsefremmende for den enkelte og for samfunnet som helhet. Et lokalsamfunn med mye kultur gjør Bærum kommune spennende, integrert og attraktivt.

Kulturen i Bærum behøver kulturarenaer på lik linje med idretten.

2.4 Frivillig arbeid

Hvordan kan det ha seg at kulturen fortsatt klarer seg såpass godt? Litt av forklaringen ligger i det frivillige arbeid. I 2017 ble det gjort en undersøkelse av SSB hvor det ble estimert at det totale frivillige arbeid til kultur og idrett i Norge utgjorde 142 000 årsverk som tilsier en verdiskaping på 78 milliarder kroner.

Frivillighet – hele landet

Antall årsverk 2017	142 000
Verdiskaping 2017	kr. 78 milliarder

Fordelingen andel frivillige årsverk i 2017

Kultur	53 %
Idrett	25 %
Ideelle organisasjoner	22 %

Litt forenklet kan man trekke den konklusjonen at kulturen finansieres i større grad av frivillighet, mens idretten finansieres mest av det offentlige.

2.5 Offentlige overføringer til kultur

Offentlige overføringer til kultur (inkluderer idrett) gjennom Kulturdepartementet, Fylkeskommune og kommunale utgifter utgjør 39.3 milliarder kroner.

Offentlige utgifter til kultur – mill. kr.

Nasjonalt (Kulturdepartementet)	23 000
Fylkeskommunalt	2 000
Kommunalt	14 253
Totalt	39 254

Kulturen bør få en større andel av dette.

Det må påpekes at Bærum Kulturråd ikke er imot at idretten får best mulig vilkår, snarere tvert imot. Det vi observerer er en samfunnsutvikling med større individualisme og redusert dugnadsånd. Det er derfor viktigere enn noensinne at vi også verner om kulturutviklingen før det får varige negative konsekvenser for fremtiden. Kultur er selve fundamentet for et sterkt demokrati og bør prioriteres.

3. Underdekning av scener i Bærum kommune

Akkurat som en fotballkamp ikke kan være i en gymsal, kan heller ikke en konsert være det. I altfor mange år har kulturgrupper funnet seg i å opptre i lokaler som gymsaler og kantiner. Dette er lokaler som akustisk ikke er egnet til forestillinger eller konserter.

Det er en stor underdekning av scener i Bærum. Kulturorganisasjoner i Bærum kommune har ikke tilsvarende tilgang på antall scener og publikum-seter sammenlignet med andre kommuner med tilsvarende innbyggertall.

Lørenskog og Lillestrøm (L & L) har til sammen like mange innbyggere som Bærum. De tre kommunene er alle sammenlignbare som nabokommuner til Oslo kommune.

Kommune	Innbyggere	Publikum-seter	Ant. scener *
Bærum	129 073	1 200	6
L & L	135 046	3 500	13
Lørenskog	45 362	1 200	6
Lillestrøm	89 684	2 292	7

* Antall scener i Bærum er beskrevet i pkt. 2.3.

Kulturhuset Stabekk kino er den 6. scenen.

Grunnet størrelsen, akustikken og utstrakt bruk av lokaler grupper, er dette en lite egne scene.

Selv om den er lite egnet, er den med i statistikken.

Lørenskog kommune med sine 45 000 innbyggere har like mange scener og publikumskapasitet som Bærum med 129 000 innbyggere. Om noen år vil Fornebu ha like mange innbyggere og arbeidsplasser som Lørenskog med sine 6 scener. Fornebu har i dag ingen kulturhus-scener.

For videre å belyse Bærums underkapasitet av scener og publikum-seter, kan en se til Vestfoldbyene. Samme mønster gjenspeiler seg her.

Bærum kommunes innbyggere har et like stort behov for tilgang til scener og publikum-seter som nevnte sammenlignbare kommuner.

Eksempler på at det er for liten kapasitet i Bærum Kulturhus med sine 5 scener:

- Teater- og danseproduksjoner står i kø og får ikke nok tid til preproduksjon.
- Korps må bestille Stor sal 16 – 20 mnd. før en konsert.
- Amatørgrupper opplever at de profesjonelle får velge datoer først, breddekulturen får så restdatoene.

4. Fornebu

4.1 Fornebu – byområdet sørøst for E18

40-50 000 innbyggere – 15 000 boliger – 25-30 000 arbeidsplasser

Om noen år vil område sørøst for E18 tilsvare en storby i antall innbyggere (Fornebu, Lysaker, Holtekilen og Snarøya). Fornebu vil etter hvert få like mange innbyggere som Lørenskog.

Definisjon storby:

“I Noreg reknar ein byar med over 50 000 innbyggjarar som storbyar”

“Ein storby må ha minst 8 000 veljarar (rundt 10 000 innbyggjarar) og minst halvparten av desse tenestene: Sjukehus, apotek, brannvesen, teater/kulturhus, museum, bibliotek, hotell, barne-og ungdomsskule, offentlig transport, parkar. (Wikipedia)

KDP3 (Kommunedelplan 3 for Fornebu) ble vedtatt i 2019 med 11 000 boliger.

Det reelle antallet er nærmere 15 000 hvis man tar i betraktning eksisterende boliger og utbyggingsområder som Holtekilen, Kilen øst, Teleplan, Lysaker som naturlig hører til Fornebu. Hittil er 3000 boliger bygget dvs. ca. 20 % av den totale utbyggingen av boliger.

4.2 Antall barn

Det er 3549 barn og unge (0 – 19 år) som bor på Fornebu, Snarøya og Lysaker. Det er svært viktig å hensynta de prekære behovene for aktivitet blant unge med lokal forankring. Det finnes utallige eksempler på negative konsekvenser av ekspansive boliginvesteringer hvor enhetskostnader, finansiering og avkastning får styre utviklingen. Dette kan fort bli dyrt for kommunen om noen år hvis man ikke tidlig hensyntar livskvalitet.

Årskullene i prosent av alle innbyggerne:

	0 – 15 år	0 – 19 år
Fornebu	22,3 %	23,5 %
Snarøya	22,5 %	28 %
Lysaker	17 %	20,9 %

Tall fra SSB pr. 01.01.2022

4.3 Bærum Kulturskole

Det er en stor underdekning av stillinger i Bærum Kulturskole sammenlignet med tilsvarende sammenlignbare kommuner. Dette krever umiddelbar handling og vil være en relativt enkel beslutning som får stor betydning til lav kostnad. Bærum Kulturskole må få minst like mange årsverk som sammenlignbare kommuner.

Kulturskolene i Lørenskog og Lillestrøm (L & L) kommuner har 1900 elevplasser. Det er like mange som Bærum Kulturskole har hatt i mange år. Bærum har 37 årsverk mens L & L har til sammen 50 årsverk.

	Årsverk	Elevplasser
Bærum	37	1 900
L & L	50	1 900

Lørenskog og Lillestrøm har utviklet kulturskolen som ressurscenter for grunnskolen og sykehjem i mye større grad enn Bærum. Disse ansetter dirigenter for skolekorpserne og dekker større kostnader for disse stillingene. Dette gjør foreløpig ikke Bærum Kulturskole.

4.4 Demografiskompensasjon

Det må legges til rette for økt aktivitet og en reell demografiskompensasjon til Bærum Kulturskole. Det må følge midler til Kulturskolen slik det gjør i grunnskolen når befolkningsgruppen barn og unge øker. Tilbudene må økes uten at det går utover de som allerede har et tilbud ellers i kommunen. Tilbudet må være der barna bor.

Som vist over i pkt. 4.2 er det store barne- og ungdomskull på Fornebu, Snarøya og Lysaker. Kullene vil vokse i takt med utbyggingen på Fornebu og Lysaker.

4.5 Filial Fornebu, Bærum Kulturskole

Bærum Kulturråd ser behovet for en filial av Bærum kulturskole på Fornebu. Dagens kulturskoletilbud må betraktelig styrkes grunnet det store økende antall barn og unge på et geografisk lite område.

Det bør være egne lokaler for kulturskole-filialen med spesialrom og lagre. Og det må komme nye øremerkede midler til nye lærerstiller til Fornebu-filialen.

Lokalt kulturtilbud for barn og unge i nærmiljø er viktig når en ny «by» bygges. Bærum Kulturskole filial Fornebu vil være en viktig aktør for kulturtilbudet til barn og unge.

5. Behov for kulturhus på Fornebu

5.1 Fornebulandet og Lørenskog blir like store

Det forventede innbyggertall i utbyggingsområdene Fornebu, Lysaker og Holtekilen vil være tilsvarende Lørenskogs innbyggertall. I tillegg kommer de eksisterende 25 000 – 30 000 arbeidsplassene på Fornebu.

Lørenskog har kulturhus med 6 scener med 1200 sitteplasser, mens Fornebu foreløpig ikke har et kulturhus. Bærum kommune må naturligvis sees som en helhet. Men grunnet kommunens utstrekning, begrenset ledig areal i Sandvika og avstand til Fornebu, vil vi anbefale prioritering av et kulturhus på Fornebu.

5.2 Kommunal tomt felt O 8.9 A, Fornebu

I KDP3 er felt O 8.9 A avsatt til et "Flerbruks hus med kirkerom". I 2021 omtalt som "Flerbrukshus med seremonirom" fra politisk hold. Dette er etter vår oppfatning en ikke tilfredsstillende løsning for kulturen.

5.3 Tros- og livssynssamfunn i Bærum

Det er mange tros- og livssynssamfunn i Bærum. Kommunen har et stort antall kirker, menighetshus/-saler, tros- og livssynssaler – og ikke minst stor kapasitet på sitteplasser.

5.3.1 Tros- og livssynssamfunn

Det er et variert tilbud i de mange forskjellige tros- og livssynssamfunn for Bærums innbyggere.

- Human-Etisk Forbund
- Bærum Baptistmenighet
- Bærum katolske menighet
 - Mariakirken
 - St. Elisabeth kirke
- Al-Noor Islamic Center
- Bahá'í Samfunnet
- Jesu Kristi kirke av siste hellige, Sandvika menighet
- Jehovas vitner
 - Bekkestua menighet
 - Sandvika menighet
- Pinsekirken

5.3.2 Den norske kirke i Bærum

- 10 kirker
- 4020 sitteplasser fordelt på 10 kirker
- i tillegg kommer et stort antall sitteplasser i menighetshus/-saler

5.4 Besøkstall Snarøya kirke – sitteplasser Bærum øst

Fornebulandet menighet dekker området Snarøya, Fornebu, Lysaker til Stabekk.

Gjennomsnitt deltagere pr. gudstjeneste på søndager og helligdager:

	Snarøya kirke	Alle 10 kirker
2019	89	115
2018	ukjent	117
2017	91	124
2016	76	126

Sitteplasser i kirkene i Bærum øst:

Snarøya	250
Jar	460
Østerås	690

Besøkstallene i Snarøya kirke viser at det er meget god kapasitet. Det er også god kapasitet i de øvrige kirkene i Bærum øst.

5.5 Ulemper ved seremonirom tilknyttet Kulturhus

Bærum Kulturråd viser til erfaringene av langtidsutleie ved Bærum Kulturhus til et kirkesamfunn. Dette ga store begrensningene for breddekulturen. Utøveren fikk ikke tilgang til kulturhuset før etter kl. 14.00 på søndager. Dette var til stor ulempe. Tidsbegrensningen førte til kortere tilpassing av scenegulv, vegger, stoler, lys og lyd – og ikke minst prøvene før forestillingene.

Ved en tilsvarende bruk på Fornebu vil dette legge store begrensninger på kulturanlegget. Det mangfoldet av flerkulturell befolkning på Fornebu og generelt i Bærum vil ha svært forskjellige behov ved bruk av et seremonirom.

Med andre ord impliserer dette ikke kun bruk på søndag formiddag. Etterspørselen til kontor og lagerplass vil også medfølge et seremonirom. Dette vil ytterligere legge press på arealet tilgjengelig for kulturen.

Bærum Kulturråd ser at et seremonirom i et nytt kulturhus på Fornebu vil begrense bruken for kulturlivet.

5.6 Oppsummering behov for nye kirkerom / seremonirom

- Det er stor kapasitet på seremonirom og kirkerom i Bærum.
- Alle tros- og livssynssamfunn har allerede kirkerom / seremonirom som kan nåes med offentlig transport.
- Erfaring viser at kombinasjon kulturhus og kirkesamfunn har store ulemper.
- Bærum Kulturråd ser derfor ikke behovet for at tros- og livssynssamfunn har et reelt behov for lokaler eller seremonirom på aktuell tomt på Fornebu.

6. Fornebu Kulturhus

Det er stor etterspørsel etter scener fra Bærum Kulturråds medlemsorganisasjoner. Det er en klar underdekning og underinvestering av scener. Et kulturhus sørøst i Bærum vil være med å styrke kapasiteten.

Felt O 8.9 A er avsatt til formålet. Kulturhuset bør bygges innen 2025.

6.1 Behov for scener

Fornebu Kulturhus bør minst ha 3 scener.

Sal 1 – Stor sal: 600 sitteplasser

For symfoniorkester, store og små oppsetninger, konserter, dans, teater, Fornebu senioruniversitet, m.m.

- scenestørrelse på 22 x 15 m. fri scene
- nærlager som tilfredsstiller et fullt utbygget symfoniorkester og symfonisk band (janitsjarbesetning)

Sal 2: 300 sitteplasser

En sal med mange bruksområder som teater, revy, kor og korps m.m.

- scenestørrelse på min. 20 x 12 m. fri scene

Sal 3 – Black Box: 150 sitteplasser / 400 ståplasser

Klubbscene / multisal til intimkonserter, teater- og danseforestillinger m.m.

- modulbasert flyttbar scene på 15 x 12 m
- scenen må tilfredsstille kravene til et storband
- nærlager og backstage som tilfredsstiller krav fra brukerne

Fornebu Kulturhus bør bygges etter "Riksteatrets kravspesifikasjon for nye kulturhus" – 07.01.2020.

6.2 Kulturhus størrelse

Det er viktig at Fornebu Kulturhus ikke bygges for lite. Jfr. Bærum Kulturhus som måtte utvide med en ny scene allerede 11 år etter åpningen i 2003. Bygges det for lite blir det fort dyrt for kommunen dersom det må utvides.

6.3 Sambruk av et kulturhus

Bærum Kulturråd ser behovet for møterom på Fornebu. Byen mangler møterom og møteplasser for alle aldersgrupper. De mange skolene: Oksenøya, Storøya, Snarøya og Hund Sund, kan alle brukes til møtevirksomhet og andre aktiviteter. I 2027 kan også Tårnet ungdomsskole benyttes. Alle skolene kan nåes med offentlig kommunikasjon.

Fornebu Senioruniversitet må ha tilgang til store saler. Det er mange på venteliste for å delta på foredragene. Etter hvert som Fornebu utvides, blir behovet større. Senioruniversitetet bør derfor få tilgang til salene i Fornebu Kulturhus.

7. Utescener i Bærum

7.1 Antall utescener i kommunen

Det er per i dag to utescener som kan leies i Bærum: Byscenen i Sandvika og scenen i Bjerkelunden.

- Byscenen har mye støy på scenen fra omliggende veier, inkl. E18. Dette er uheldig for utøverne når de er på scenen. Scenen har en beliggenhet hvor folk i liten grad går forbi. Plasseringen under en bru gjør at scenen kan være kaldt å bruke for utøverne.
- Utescenen i Bjerkelunden har en meget usentral plassering i et villaområde langt fra offentlig kommunikasjon. Størrelsen og beliggenheten gjør at den ikke er mye i bruk. Bjerkelunden har hatt sin storhetstid.

7.2 Nansen utescene Fornebu

Bærum Kulturråd ser behovet for en permanent utendørs flerbruksscene på Fornebu. Festplassen i Nansenparken har store arealer som er godt egnet for en permanent utescene. Parken er i bruk hele døgnet. En utescene vil ha god tilgang på publikum.

En slik scene bør bygges etter krav og spesifikasjoner som kan omfavne hele kulturlivet. Blant annet må scenen kunne lukkes.

Parken ligger sentralt på Fornebu. Den er lett tilgjengelig med hyppige bussavganger til Fornebu, samt på Forneburingen (fra aug. -22).

En permanent utescene i Nansenparken vil bli hyppig brukt grunnet lokasjonen ved Festplassen. Denne kan brukes av breddekulturen og av alle skolene og barnehagene på Fornebu. Videre kan det arrangeres utekino, allsang m.m.

7.3 Kostnadsfordeling mellom Obos og Bærum kommune

Fornebu Driftsforening v. Obos er eier av parken. Bærum kommune og Obos har avtalt en fordelingsnøkkel på kostnader for Nansenparken. Obos vil derfor måtte være med å finansiere en utescene sammen med kommunen.

8. Brambani Kulturkvartal – kulturbyen Sandvika

8.1 Kulturarenaer – rammebetingelser – lokasjon

Kulturen må ha sine kulturarenaer slik som idretten har med sine 28 idrettsarenaer og idrettshaller.

Kommuneplanenes samfunnsdel med langsiktig arealstrategi 2021-2040, s. 13:

“Sandvika er regionalt knutepunkt og en attraktiv kultur og region by
Derfor skal vi: «satse spesielt på kunst og kultur som sentral kraft i utviklingen av Sandvika»

BKR anbefaler at denne satsingen i Sandvika er i det kommunale kvartalet Brambani. Brambani Kulturkvartal vil kunne være med på å dekke noe av underinvesteringen innen kulturarenaer i kommunen. For å få til det må hele bygningsmassen brukes til kulturformål. Næring og kontorer som ikke naturlig hører hjemme i kulturen, må flyttes til andre lokasjoner.

BAKgården, Sandvika teater og Lille scene er i dag lokalisert her. Dette gir en god ramme for videre utvikling av hele Brambani Kulturkvartal.

8.2 Et mangfoldig Kulturkvartal

Bærum Kulturråd ser for seg et mangfoldig Kulturkvartal som driftes av Bærum kommune.

Bygningsmassen:

- all bygningsmasse brukes til kulturformål
- alle områder i kvartalet bør være i kommunal regi, med unntak av privat drevet restauranter og barer
- loftet mot elven har et stort potensial; øvingslokale for band og musikere
- glasstak høyt over hele kvartalet som kan åpnes og lukkes – helårsbruk
- tropisk hage mellom byggene
- flere fremføringsscener for ulike kulturuttrykk og band
- backstageområder
- utvendig heis
- lager for kulturorganisasjoner
- møterom for tverrkulturelt samarbeid
- nok strøm til all aktivitet
- det må legges til rette for flere restauranter og barer. Ingen bør ha monopol på servering i Kulturkvartalet eller i BAKgården.

Innhold:

- møteplass for kulturaktører og kulturbrukere
- kompetansesenter for kulturen
- tjenester til organisasjoner
- teknisk personale som er tilgjengelig både på hverdager og helger
- Avd. for Kultur- og samarbeid BK bør forbli i Kulturkvartalet muligens med annen lokasjon
- møteplass for innovasjon og ungt entreprenørskap
- atelierer for kunstnere av forskjellige sjangere

9. Bekkestua Brannstasjon Kulturhus

Bekkestua er et av de prioriterte vekstområdene i Bærum. Her bygges boliger, forretninger, idrettsanlegg m.m. Bekkestua sentrum er definert som et områdesenter i kommuneplanen. Det er forventet en stor befolkningsvekst.

Etter kommunens planer skal Bekkestua brannstasjon erstattes av en ny brannstasjon med annen lokasjon.

Bekkestua Brannstasjon Kulturhus kan bli et flott kulturhus for alle kulturgrupper og for publikum i alle aldre.

Bærum har få kommunale tomter rundt offentlig kommunikasjon hvor det kan bygges kulturarenaer. Brannstasjonen, sentralt på Bekkestua, er derfor godt egnet til å bli bygget om til et kulturhus.

Bærum kulturråd ønsker å være med i en kommunal prosjektvurdering. Denne prosessen bør starte så snart som mulig.

Da kan det sikres at krav til en kulturarena tilfredsstiller dagen standard for kulturhus.

- scenestørrelse
- akustikk i sal og øvelsesrom
- lys og lyd
- backstage
- plassering av øvingsrom og lagre
- fellesområder med servering, møterom og toaletter

10. Bærekraftig kultur - klima

Bærum kommunes klimastrategi 2030 har som mål å redusere utslipp av klimagasser og samt være en foregangskommune innen sirkulær økonomi. Klimafotavtrykket skal reduseres.

Bærum har som mål at Fornebu skal være nullutslippsområde i 2027. Videre er målet at Fornebu skal ha flere forbildeprosjekter. Et av satsningsområdene er å snu trafikk-hierarkiet.

10.1 Kortreist kultur

- Prosjekt Fornebu Kulturhus er en stor mulighet for å være et forbildeprosjekt for Bærum kommune.
- Fornebu med fremtidige 40-50 000 innbyggere må ha kulturarenaer i sitt nærmiljø.
- En kulturarena må ikke bygges for lite. Det vil fort bli dyrt og lite klimavennlig, med en utvidelse jfr. utvidelsen av Bærum Kulturhus i 2014.
- Kortreist kultur i Bærum vil minske kulturlekkasjen til Oslo.

10.2 Kollektivtransport og forflytning

- Et av satsningsområdet til Bærum kommune er å snu trafikkhierarkiet.
- Fornebu vil ha et godt utviklet kollektivtilbud i 2027. Dette vil være lett tilgjengelig for hele Bærum kommune.
- Gang- og sykkelveinettet er godt utbygget på Fornebu.
- Brambani-kvartalet er lett tilgjengelig fra hele Bærum.

10.3 Bærekraft og kultur - hånd i hånd

Deltagelse i kulturlivet gir samhold og fellesskapsfølelse. Kultur påvirker hjernen som bidrar til god helse. Kultur styrker identitet og tilhørighet for innbyggerne. Kulturen er en arena for samarbeid med andre og en arena for læring. Videre skaper kulturliv arenaer for likeverdig deltagelse på tvers av ulikheter.

11. Oppsummering Bærum Kulturråds Kulturmelding 2022

- **Daglig Leder i Bærum Kulturråd i 100 % stilling**

Asker kulturråd har en daglig leder i 100 % stilling med dokumenterbar stor verdi for kulturlivet og kommunen selv.

En daglig leder for Bærum Kulturråd vil kunne ha viktige funksjoner og sørge for kontinuitet i styrets frivillige arbeid:

- én stemme inn mot administrasjonen og politikerne
- representere hele kulturlivet uavhengig av organisasjonsstruktur eller kulturuttrykk
- være en faglig bidragsyter for å utvikle «Kulturkommunen Bærum»
- bidra til effektiv utnyttelse av kommunens ressurser

- **Kulturarenaplan må på etableres -**

Bærum kommunes mål er å være en ledende kulturkommune i Norge

- Det er en stor underinvestering og underdekning av Kulturarenaer i Bærum sammenlignet med andre sammenlignbare kommuner som Lørenskog og Lillestrøm.
- Det må bygges flere scener og kulturarenaer; en plan for dette må på plass.
- Bærum kommune må ha en tydelig kulturstrategi for å kunne bli en av de ledende kulturkommunene i landet.

- **Bærum kommune må prioritere breddekulturen både med kulturanlegg og ved tildelinger av scenetid**

I dag fordeles de 6 scenene mellom profesjonelle kulturaktører og den store gruppen av breddekulturen.

- Idretten har 28 innendørs anlegg.
- Kulturen har kun 6 scener (hvorav 1 har utstrakt bruk av lokale grupper).
- Breddekulturen stiller ofte sist i køen ved tildeling av scenetid.
- Det er opptil 16 - 20 mnd. bestillingstid for å få ønsket tidspunkt for scene.
- Teatrene og dansere får ikke det tidspunktet de ønsker eller den produksjonstid de behøver.

- **Fornebu Kulturhus må bygges**

I takt med den store befolkningsveksten i Bærum og spesielt på Fornebu/Lysaker/Holtekilen ser Bærum Kulturråd et stort behov for å bygge et Kulturhus på Fornebu.

- Dette bør være et kulturhus med tilsvarende størrelse som Bærum Kulturhus
- Det er store ulemper med å samkjøre tros- og kirkesamfunn inn i et kulturhus (pkt. 5.5).
- Den norske kirke og andre tros- og kirkesamfunn har ikke underkapasitet på seremonirom og kirkerom i Bærum. I tillegg kan alle nåes med offentlig transport (pkt. 5.3 og 5.4).

- **Nansen Utescene må bygges**

Fornebu er ideell for en permanent utescene i anvendelig og riktig størrelse. Nansenparken er et populært friluftsområde. En utescene vil være til glede for hele Bænums befolkning både utøvere og publikummere. Dette vil bli en naturlig møteplass for store og små.

- Obos og Bærum kommune deler på finansieringen av utescenen grunnet avtalt kostnad-fordelingsnøkkel av Nansenparken.

- **Bærum Kulturskole må styrkes med minimum 13 stillinger**

- Bærum Kulturskole har 37 stillinger. Skolen bør kunne ha samme vilkår som sammenlignbare kommuner. Lørenskog og Lillestrøm har 50 stillinger
- L & L har 1900 elevplasser.
- Bærum har hatt 1900 elevplasser i mange år.

- **Brambani Kultursenter**

- Breddekulturen trenger som idretten å ha flerbruks-kultursenter.
- Dette må bli et kultursenter og en møteplass for utøvere og publikum. Det vil fremme tverrkulturelt samarbeid og opplevelse.
- BKR ønsker at Kultursenteret skal omfatte hele bygningsmassen i Brambanikvartalet.

- **Bekkestua Brannstasjon Kulturhus må planlegges**

- Bekkestua sentrum utvides som et resultat av at befolkningen her øker.
- Bekkestua må få sitt kulturhus til glede for alle kulturgrupper og kulturbrukere i alle aldre.

- **Bærekraftig kortreist kultur må prioriteres**

12. Budsjettforslag Kultur til Kommunebudsjettet for 2023

Bærum Kulturråds kulturmelding for 2022 ligger til grunn for dette budsjettforslaget.

Stillinger:

1. Daglig leder, Bærum Kulturråd	kr. 750 000
2. Bærum Kulturskole, 13 stillinger x 750 000	kr. 10 mill.

Kulturarenaer Bærum:

3. Fornebu Kulturhus	kr. 600 mill.
4. Nansen Utescene (finansieres sammen med OBOS)	kr. 50 mill.
5. Brambanikvartalet - Kultursenter - prosjektutredning	kr. 2 mill.
6. Bekkestua Brannstasjon Kulturhus - prosjektutredning	kr. 500 000

Bærum kommunes innbyggere har et stort behov for tilgang til scener og publikum-seter. På vegne av de mange kulturorganisasjonene i kommunen anmoder Bærum Kulturråd om forgang i utbygging av kulturarenaer.

Kulturhus og andre kulturarenaer er helt nødvendig møteplasser for å få et levende miljø. Kultur er viktig for folkehelsen.

Bærum Kulturråd takker kommunen og politikerne for et godt samarbeidsklima gjennom pandemien. Vi ser frem imot videre samarbeid.

Bærum Kulturråd, 4. aug. 2022

Lars Thorrud
Styreleder

Hilde Skjauff
Styremedlem

Referanser:

Hjemmesidene til:
Bærum kommune
Lillestrøm kommune
Lørenskog kommune
Utdanningsdirektoratet
Den norske kirke
Wikipedia

SSB Informasjonsavd.
SSB Kulturstatistikk publisert desember 2021 og januar 2022.
SSB Norsk Kulturbarometer, mai 2022.
SSB Kulturtilbud juni, 2022.

* Bærum Kulturråds Kulturmelding for 2022:
Tallene i Kulturmeldingen er BKR's tolkning av innhentet tallmaterialet fra SSB.

BKR/HS 04.08. 2022